

BÖLÜM II

GENEL ŞARTLAR

BÖLÜM A – HUKUKİ VE İDARİ HÜKÜMLER

MADDE II.1 – YARARLANICILARIN GENEL YÜKÜMLÜLÜKLERİ VE ROLLERİ

II.1.1 Yararlanıcıların genel yükümlülükleri ve rolleri

Yararlanıcılar:

- (a) Projenin Sözleşmenin şartlarına uygun olarak ifa edilmesinden müştereken ve müteselsilen sorumludurlar;
- (b) Üzerlerine müştereken ve müteselsilen yüklenen hukuki yükümlülüklerle uygun davranmakla sorumludurlar;
- (c) Projenin düzgün ve işbu Sözleşmenin hükümleriyle tutarlı bir şekilde uygulanması için uygun iç düzenlemeleri yaparlar; Özel Şartlar bölümünde öngörülen hallerde, bu düzenlemeler, yararlanıcılar arasında imzalanan bir iç işbirliği sözleşmesi biçimini alır.

II.1.2 Her bir yararlanıcının genel yükümlülükleri ve rolleri

Her bir yararlanıcı:

- (a) Varlığından haberdar olduğu ve Projenin uygulanmasını etkileyebileceğini veya geciktirebileceğini bildiği tüm değişiklikleri derhal koordinatöre bildirir;
- (b) Hukuki, mali, teknik, kurumsal veya mülkiyet durumunda değişiklik olması ve adının, adresinin veya yasal temsilcisinin değişmesi halinde koordinatörü derhal bilgilendirir;
- (c) Aşağıdakileri süresi içerisinde koordinatöre teslim eder:
 - (i) Raporların, mali beyanların ve Sözleşmenin öngördüğü diğer belgelerin hazırlanması için gerekli veriler;
 - (ii) Madde II.20 ve II.21 kapsamında yapılan denetim, kontrol, değerlendirme ve izleme durumunda gerekli tüm belgeler.
 - (iii) Sözleşmenin bu tür bilgilerin doğrudan yararlanıcı tarafından Merkeze sunulmasını gerektirdiği durumlar hariç, Sözleşme kapsamında Merkeze sunulacak diğer tüm bilgiler.

II.1.3 Koordinatörün genel yükümlülükleri ve rolleri

Koordinatör:

- (a) Projenin Sözleşmeye uygun olarak uygulanıp uygulanmadığını izler;

- (b) Sözleşmede aksi öngörülmediği müddetçe, yararlanıcılar ve Merkez arasındaki tüm iletişim için aracı rolü oynar ve özel olarak koordinatör:
- (i) bilgisi dâhilinde, yararlanıcılardan herhangi birinin adının, adresinin veya yasal temsilcisinin değişmesi veya hukuki, mali, teknik, kurumsal veya mülkiyet durumunda değişiklik olması veya Projenin uygulanmasını etkileyebilecek veya geciktirebilecek herhangi bir olay olması halinde Merkezi derhal bilgilendirir;
 - (ii) Sözleşmede aksi belirtilmediği müddetçe, Sözleşme kapsamında gerekli olabilecek tüm belge ve bilgilerin Merkeze sunulmasının sorumluluğunu üstlenir; diğer yararlanıcılardan bilgi alınması gerektiğinde, bu bilgilerin alınmasından ve Merkeze iletilmeden önce doğrulanmasından koordinatör sorumludur;
- (c) Sözleşme kapsamında gerekli olan mali teminatlar için uygun düzenlemeler yapar;
- (d) Sözleşme uyarınca ödeme taleplerini tesis eder;
- (e) Tüm yararlanıcılar adına ödemeler için tek alıcı olarak atandığı durumlarda, gerekli tüm ödemelerin diğer yararlanıcılara gerekçesiz gecikme olmaksızın yapılmasını sağlar. Koordinatör, diğer yararlanıcılara yapılacak tüm ödemeleri banka havalesiyle yapar ve her yararlanıcıya gönderdiği miktarlarla ilgili gerekli belgeleri Madde II.20'de atıfta bulunulan kontrol ve denetimler için saklar.
- (f) Bakiye ödemesi öncesinde kontrol ve denetimler başlatılması ve Madde II.20 ve II.21 kapsamında değerlendirme yapılması hallerinde gerekli tüm belgelerin temin edilmesinin sorumluluğunu üstlenir.

Koordinatör, görevlerinin herhangi bir bölümünü diğer yararlanıcılara veya başka herhangi bir tarafa taşeron olarak yaptıramaz.

MADDE II.2 – TARAFLAR ARASINDAKİ İLETİŞİM

II.2.1 İletişim biçimi ve yolları

Sözleşmeyle veya onun uygulanmasıyla ilgili tüm iletişim yazılı (kâğıt veya elektronik olarak) olarak yapılır, Sözleşmenin numarasını taşır ve Madde I.6'da belirtilen iletişim bilgileri kullanılarak yapılır.

Taraflardan herhangi birinin talebi halinde, bu talebin gerekçesiz gecikme olmaksızın gönderilmesi şartıyla, elektronik yolla yapılan tüm bildirimler, söz konusu bildirim orijinal ıslak imzalı nüshasıyla doğrulanır. Gönderici, ıslak imzalı orijinal nüshayı gerekçesiz gecikme olmaksızın gönderir.

Resmi bildirimler iadeli taahhütlü posta veya dengi kullanılarak veya buna denk gelen elektronik yollarla yapılır.

II.2.2 Bildirimlerin tarihi

Sözleşmede iletinin gönderileceği bir tarihe atıfta bulunulmadığı müddetçe, iletiler, alıcı tarafından alındıkları tarih itibariyle gönderilmiş sayılır.

Elektronik iletiler, Madde I.6'da sıralanan adreslerden birine gönderilmiş olması şartıyla, söz konusu iletinin başarılı şekilde gönderildiği tarihte alıcı tarafından alınmış kabul edilir. Gönderen tarafın iletilemedi mesajı alması halinde, gönderme işlemi başarısız olmuş sayılır. Bu durumda, gönderen taraf söz konusu iletiyi Madde I.6'da yer alan diğer adreslerden herhangi birine derhal yeniden gönderir. Gönderinin başarısız olması durumunda, gönderen taraf söz konusu iletiyi belirli bir süre içerisinde gönderme yükümlülüğünü ihlal etmiş sayılmaz.

Posta servisi üzerinden Merkeze gönderilen iletiler, Madde I.6.2'de belirtilen birim tarafından kaydedildiği tarihte Merkez tarafından alınmış sayılır.

İadeli taahhütlü posta veya dengi elektronik yollarla gönderilen resmi bildirimler, iade makbuzunda veya denginde yazan tarih itibariyle alıcı tarafından alınmış kabul edilir.

MADDE II.3 – ZARAR YÜKÜMLÜLÜĞÜ

II.3.1 Merkez ve Komisyon, Projenin uygulanması sonucunda veya sırasında üçüncü tarafların uğradığı zararlar dâhil olmak üzere, yararlanıcılardan herhangi birinin sebep olduğu veya uğradığı zararlardan ötürü sorumlu tutulamaz.

II.3.2 Mücbir sebep halleri istisna olmak üzere, yararlanıcılar, Projenin uygulanmasının sonucu olarak veya Projenin uygulanmaması, yetersiz, kısmi veya geç uygulanması sebebiyle Merkezin uğradığı zararları tazmin ederler.

MADDE II.4 - ÇIKAR ÇATIŞMASI

II.4.1 Yararlanıcılar, ekonomik çıkarlar, siyasi veya ulusal yakınlık, aile bağları veya duygusal bağlar veya başka herhangi bir ortak çıkar (bundan böyle “çıkar çatışması” olarak anılacaktır) yüzünden Sözleşmenin tarafsız ve objektif bir şekilde uygulanmasına engel teşkil edebilecek tüm durumları önlemek için gerekli tüm tedbirleri alırlar.

II.4.2 Sözleşmenin uygulanması sırasında çıkar çatışması oluşturan veya oluşturabilecek tüm durumlar, gecikme olmadan yazılı olarak Merkeze bildirilir. Yararlanıcılar bu durumu düzeltmek için gerekli tüm adımları derhal atarlar. Merkezin alınan tedbirlerin uygun olduğunu doğrulama hakkı saklı olup, belirli bir tarihe kadar ilave tedbirler alınmasını isteyebilir.

MADDE II.5 – GİZLİLİK

II.5.1 Merkez ve yararlanıcılar, biçimi ne olursa olsun, Sözleşmenin uygulanmasıyla ilgili olarak yazılı veya sözlü olarak kendilerine açıklanan ve üzerinde açık şekilde yazılmış gizlilik uyarısı bulunan bilgi ve belgelerin gizliliğini korurlar.

II.5.2 Yararlanıcılar, Merkez ile başka türlü bir yazılı mutabakata varılmadığı müddetçe, gizli bilgi ve belgeleri Sözleşmeden doğan yükümlülüklerini yerine getirmek haricinde başka herhangi bir amaçla kullanamazlar.

II.5.3 Madde II.5.1 ve II.5.2'te atıfta bulunulan yükümlülükler, aşağıdaki durumlar haricinde, Sözleşmenin uygulanması sırasında ve bakiyenin ödenmesiyle başlayan beş yıllık dönem boyunca Merkez ve yararlanıcılar için bağlayıcıdır:

- (a) İlgili tarafın diğer tarafı gizlilik yükümlülüklerinden daha erken ibra etmeyi kabul etmesi;
- (b) Gizli bilgilerin, gizlilik yükümlülüğüyle bağlı bir tarafça açıklanması haricinde ihlal teşkil etmeyen başka bir yolla kamuoyuna açıklanması;
- (c) Gizli bilgilerin açıklanmasının kanunlarca zorunlu kılınması.

MADDE II.6 – KİŞİSEL VERİLERİN KULLANIMI

II.6.1 Kişisel verilerin Merkez ve Komisyon tarafından kullanılması

Sözleşmeye dâhil olan tüm kişisel veriler Merkez tarafından ulusal mevzuatta belirtilen hükümlere uygun olarak kullanılır.

Bu türden veriler, Madde I.6.1'de belirtilen veri denetçisi tarafından yalnızca Sözleşmenin uygulanması, yönetilmesi ve izlenmesi amacıyla kullanılacak olup, veriler, Sözleşmeye uygulanan ulusal mevzuat çerçevesinde izleme ve denetimden sorumlu kurumlara aktarılabilir.

Yararlanıcılar, kendi kişisel verilerine erişme ve bu verileri düzeltme hakkına sahiptir. Kendi kişisel verilerinin kullanımıyla ilgili soruları olan yararlanıcılar, bu sorularını, Madde I.6.1'de belirtilen veri denetçisine gönderir.

Sözleşme içerisinde yer alan tüm kişisel veriler, Avrupa Parlamentosu'nun ve Konseyin 18 Aralık 2000 tarihli kişisel verilerin Avrupa Topluluğu kurum ve kuruluşlarınca kullanılması hususunda bireylerin korunmasıyla ve bu türden verilerin serbest dolaşımıyla ilgili (EC) 45/2001 Sayılı Tüzüğüne uygun olarak kullanılır.

Yararlanıcılar, istedikleri zaman Avrupa Veri Koruma Denetçisine başvurma hakkına sahiptirler.

II.6.2 Kişisel verilerin yararlanıcılar tarafından kullanımı

Sözleşmenin kişisel verilerin yararlanıcılar tarafından kullanılmasını gerektirdiği hallerde, yararlanıcılar, özellikle kullanım amacı, işlenebilecek veri kategorileri, verileri kimin alacağı ve veriye konu olan kişinin haklarını ne suretle kullanabileceğiyle ilgili olarak, yalnızca, Madde I.6.1'de belirtilen, veri denetçisinin gözetimi altında hareket edebilirler.

Yararlanıcıların veri erişimi için kendi çalışanlarına verdiği yetki, ancak Sözleşmenin uygulanması, yönetimi ve izlenmesi için gerekli olan düzeyle sınırlıdır.

Yararlanıcılar, aşağıdaki amaçlarla, söz konusu kişisel verilerin kullanımından ve mahiyetinden doğan riskleri göz önünde bulundurarak uygun teknik ve kurumsal güvenlik tedbirlerini almayı taahhüt ederler:

- (a) Yetkisiz kişilerin kişisel verilerin işlendiği bilgisayarlara erişmesini ve özellikle aşağıdaki eylemleri önlemek:
 - (i) Saklanan ortam dosyalarını izinsiz olarak okumak, kopyalamak, değiştirmek veya kaldırmak;
 - (ii) İzinsiz veri girişi yapmak ve ayrıca saklanan kişisel verileri izinsiz olarak açıklamak, değiştirmek veya silmek;
 - (iii) Yetkisiz kişilerin veri işleme sistemlerini veri iletim altyapısı üzerinden kullanması
- (b) Veri işleme sistemi içerisindeki yetkili kullanıcılarının yalnızca erişim haklarının izin verdiği kişisel verilere ulaşabildiğinden emin olmak;
- (c) Hangi kişisel verilerin ne zaman ve kime gönderildiğini kaydetmek;
- (d) Üçüncü şahıslar adına kullanılan kişisel verilerin yalnızca Merkez tarafından belirlenen şekilde kullanılabilirdiğinden emin olmak;
- (e) Kişisel verilerin iletilmesi ve veri depolama ortamlarının bir yerden başka bir yere taşınması sırasında, verilerin izinsiz okunmadığından, kopyalanmadığından ve silinmediğinden emin olmak;
- (f) Kurumsal yapısını veri koruma gerekliliklerini karşılayacak şekilde tasarlamak.

MADDE II.7 – AVRUPA BİRLİĞİ FONLARININ GÖRÜNÜRLÜĞÜ

II.7.1 Avrupa Birliği fonları ve Avrupa Birliği ambleminin kullanımı hakkında bilgi

Projeyle ilgili olarak yararlanıcılar tarafından birlikte veya münferiden; konferanslarda, seminerlerde veya (broşür, kitapçık, poster, sunum vb. gibi) bilgilendirme veya tanıtım amaçlı materyallerde yapılan tüm iletişimlerde veya yayınlarda, Projenin Avrupa Birliğinden fon aldığı hususu vurgulanır ve

http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/publ/graphics/identity_en.htm ile
http://ec.europa.eu/dgs/communication/services/visual_identity/pdf/use-emblem_en.pdf

adreslerindeki görsel kimlikle ilgili kılavuzlara uygun olarak Avrupa Birliği logosuna, Erasmus+ Programının resmi logosuna ve grafik kimliğine yer verilir.

Başka bir logoyla yan yana sergilendiğinde, Avrupa Birliği amblemi uygun orantıya sahip olmalıdır.

II.7.2 Merkez ve Komisyonun sorumlu olmadığını beyan eden uyarılar

Projeyle ilgili olarak yararlanıcılar tarafından herhangi bir biçimde ve herhangi bir yolla birlikte veya münferiden yapılan tüm iletişimlerde veya yayınlarda, yazılanların yalnızca yazanın görüşlerini yansıttığı ve içerdiği bilgilerin kullanımından Merkez ve Komisyonun sorumlu olmadığı hususu vurgulanır.

MADDE II.8 – ÖNCEDEN MEVCUT BULUNAN HAKLAR İLE MÜLKİYET VE (FİKRİ VE SİNAİ MÜLKİYET HAKLARI DÂHİL) SONUÇLARIN KULLANIMI

II.8.1 Sonuçların mülkiyet hakkının yararlanıcılara ait olması

Sözleşme içerisinde aksi belirtilmediği müddetçe, sınai ve fikri mülkiyet hakları ile raporlar ve ilgili belgeler de dâhil olmak üzere Proje sonuçlarının mülkiyeti, yararlanıcılara aittir.

II.8.2 Önceden mevcut bulunan sınai ve fikri mülkiyet hakları

Sözleşmenin imzalanması öncesinde, üçüncü tarafların hakları da dâhil olmak üzere, sınai ve fikri mülkiyet haklarının mevcut bulunduğu hallerde, yararlanıcılar, tüm mülkiyet haklarını ve önceden mevcut olan sınai ve fikri mülkiyet haklarının kullanımını içeren bir liste oluşturarak bu listeyi en geç uygulamanın başlamasından önce Merkez ile paylaşırlar.

Yararlanıcılar, Sözleşmenin uygulanması sırasında, önceden mevcut olan sınai ve fikri mülkiyet haklarını kullanmak için gerekli haklara sahip olduklarından emin olurlar.

II.8.3 Sonuçları kullanma hakkının ve önceden mevcut olan hakların Merkez ve Avrupa Birliği tarafından kullanılması

Madde II.1.1, II.3 ve II.8.1'in hükümleri saklı kalmak üzere, yararlanıcılar, Proje sonuçlarını aşağıdaki amaçlarla kullanma hakkını Avrupa Birliğine verirler:

- (a) AB'nin kendi amaçları için kullanmak üzere ve özelde, Merkez için çalışan kişilerin, AB kurumlarının, ajanslarının ve kuruluşlarının ve Üye Devletlerin kurumlarının kullanımına sunmak ve ayrıca sınırsız sayıda nüsha halinde tamamını veya bir kısmını kopyalamak ve çoğaltmak amacıyla;
- (b) Halka dağıtmak, ve özelde, basılı halde, elektronik veya dijital formatta yayınlamak, Europa web sitesi dâhil olmak üzere internette indirilebilir veya indirilemez dosya olarak yayınlamak, herhangi bir iletim tekniği kullanarak, halka açık alanda izletme veya sunum yoluyla yayınlamak, basın bilgi servisleri aracılığıyla iletmek, geniş kitlelerin erişebildiği veri tabanlarına veya endekslere dâhil etmek amacıyla;
- (c) Çeviri amacıyla;
- (d) Avrupa Parlamentosu, Konsey ve Komisyon belgelerine genel erişimle ilgili Avrupa Parlamentosunun ve Konseyin 30 Mayıs 2001 tarihli (EC) 1049/2001 sayılı tüzüğü kapsamında, münferit istek olması halinde, çoğaltma ve kullanma izni olmaksızın erişim sağlamak amacıyla;
- (e) Kağıt, elektronik veya başka herhangi bir formatta saklama amacıyla;
- (f) Merkez için geçerli olan belge yönetimi kurallarına uygun arşivleme amacıyla;
- (g) Madde II.8.3 (b) ve II.8.3 (c)'de açıklanan kullanma biçimlerini yetkilendirme veya alt lisans yoluyla üçüncü taraflara kullandırma hakları.

Özel Şartlar bölümünde, Merkez ve/veya Avrupa Birliği için ilave kullanım hakları öngörülebilir.

Yararlanıcılar, Merkezin ve/veya Avrupa Birliğinin proje sonuçlarına dâhil edilmiş olan önceden mevcut tüm sınai ve fikri mülkiyet haklarını kullanma hakkına sahip olduğunu garanti ederler. Özel Şartlarda aksi belirtilmedikçe, önceden mevcut olan bu haklar, Proje sonuçlarının kullanım haklarıyla aynı amaçlarla ve aynı şartlar altında kullanılır.

Sonuç Merkez ve/veya Avrupa Birliği tarafından açıklanırken, telif hakkı sahibiyle ilgili bilgiler ilave edilir. Telif hakkı bilgileri şu şekilde yazılır: "© – yıl – telif hak sahibinin adı. Tüm hakları saklıdır. "Şartlı olarak –Ulusal Ajansın adına lisanslanmıştır" veya "© – yıl – telif hak sahibinin adı. Tüm hakları saklıdır. Şartlı olarak Avrupa Birliğine lisanslanmıştır."

MADDE II.9 – PROJENİN UYGULANMASI İÇİN GEREKLİ İHALELERİN VERİLMESİ

II.9.1 Projenin uygulanmasının mal, iş veya hizmet satın alınmasını gerektirdiği hallerde, yararlanıcılar ihaleyi ödenen para karşılığında en iyi değeri sunan teklife veya, uygunsa, en düşük fiyatlı teklife verir. Bunu yaparken, tüm çıkar çatışmalarından kaçınır.

Avrupa Parlamentosunun ve Konseyin kamudaki inşaat, satın alma ve hizmet ihalelerinin verilmesine ilişkin prosedürlerin koordine edilmesiyle ilgili 31 Mart 2004 tarihli 2004/18/EC sayılı direktifindeki anlamda ihale makamı, veya Avrupa Parlamentosunun ve Konseyin su, enerji, ulaşım ve posta sektörlerinde faaliyet gösteren işletmelerin satın alma prosedürlerini koordine eden 31 Mart 2004 tarihli 2004/17/EC sayılı direktifindeki anlamda sözleşme yapan kurum sıfatıyla hareket eden yararlanıcılar, ilgili ulusal kamu satın alma kurallarına uygun hareket ederler.

II.9.2 Yararlanıcılar, Projenin gerçekleştirilmesine ve Sözleşme hükümlerine uygun davranılmasına ilişkin tüm sorumluluğu tek başlarına üstlenirler. Yararlanıcılar, tüm satın alma sözleşmelerinin yüklenicinin Sözleşme kapsamında Merkez nezdinde hiçbir hakkı olmadığına dair hükümler içerdiğinden emin olurlar.

II.9.3. Yararlanıcılar, Madde II.3, II.4, II.5, II.8, II.20 ve II.21. uyarınca kendileri için geçerli olan şartların yüklenici için de geçerli olmasını sağlarlar.

MADDE II.10 – PROJEYİ OLUŞTURAN GÖREVLERİN TAŞERONA YAPTIRILMASI

II.10.1 "Taşeronluk Sözleşmesi", Madde II.9'daki anlamda bir satın alma sözleşmesi olup, Ek I'deki Projenin bir bölümünü oluşturan görevlerin üçüncü bir tarafça yapılmasını kapsar.

II.10.2 Yararlanıcılar, Madde II.9 ve Özel Şartlar'da belirtilen şartlara ek olarak aşağıdaki şartlara da uyulması kaydıyla, Projenin bir kısmını oluşturan görevleri taşeron yaptırabilir :

- (a) Taşeron çalıştırmaya yalnızca Projenin sınırlı bir bölümünün uygulanması için izin verilir;
- (b) Taşeron kullanımına başvurulması, Projenin mahiyetine ve uygulanması için gereken şeylere dayalı olarak gerekçelendirilir;
- (c) Taşeron kullanmanın tahmini maliyeti, Ek II'de yer alan tahmini bütçede açık şekilde belirtilmektedir;
- (d) Ek I'de öngörülmeyen tüm taşeron kullanma niyetleri, Madde II.11.2'nin hükümleri saklı kalmak üzere, koordinatör tarafından bildirilir ve Merkez tarafından onaylanır;
- (e) Yararlanıcılar, Madde II.7 uyarınca kendileri için geçerli olan şartların taşeron için de geçerli olmasını sağlarlar.

MADDE II.11 – SÖZLEŞMEDE YAPILACAK DEĞİŞİKLİKLER

II.11.1 Sözleşme üzerindeki tüm değişiklikler yazılı olarak yapılır.

- II.11.2** Sözleşmede, hibeyi verme kararının uygunluğunun sorgulanmasına yol açacak veya başvuru sahiplerine eşit muamele edilmesine aykırı olabilecek değişiklikler amaçlanamaz ve yapılamaz.
- II.11.3** Tüm değişiklik talepleri usulünce gerekçelendirilmek zorunda olup, değişiklik isteyen tarafın usulünce gerekçelendirdiği ve diğer tarafın kabul ettiği haller haricinde, yürürlüğe gireceği tarihten makul bir süre önce ve her halükarda Madde I.2.2'de belirtilen dönemin sona ermesinden bir ay önce diğer tarafa gönderilir.
- II.11.4** Yararlanıcılar adına yapılacak bir değişiklik isteği, koordinatör tarafından sunulur. Kendisi kabul etmeksizin bir koordinatörün değiştirilmesi isteniyorsa, istek diğer tüm yararlanıcılar tarafından sunulur.
- II.11.5** Değişiklikler, ilgili değişikliği imzalaması gereken taraflardan sonuncusunun imzaladığı tarihte veya değişiklik isteğinin onaylandığı tarihte yürürlüğe girer.

Değişiklikler, tarafların üzerinde mutabakata varacağı bir tarihte veya böyle bir tarih belirlenmemişse, değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihte geçerlilik kazanır.

MADDE II.12 – ALACAKLARIN ÜÇÜNCÜ TARAFLARA DEVREDİLMESİ

- II.12.1** Yararlanıcıların Merkezden alacakları, uygun şekilde gerekçelendirilmiş haller dışında üçüncü taraflara devredilemez.

Devir işleminin Merkez nezdinde uygulanabilir olabilmesi için, koordinatör tarafından yararlanıcılar adına yapılan yazılı ve gerekçeli talep Merkez tarafından kabul edilmiş olmalıdır. Bu tür bir kabulün olmaması veya kabulün şartlarının yerine getirilmemesi halinde, devir işleminin Merkez için hiçbir bağlayıcılığı yoktur.

- II.12.2** Söz konusu devir işlemi, hiçbir şart altında, yararlanıcıları Merkeze karşı yükümlülüklerinden kurtarmaz.

MADDE II.13 – MÜCBİR SEBEPLER

- II.13.1** "Mücbir sebep", taraflardan herhangi birinin Sözleşmeden doğan herhangi bir yükümlülüğünü yerine getirmesine engel olan, tarafların, taşeronlarının, bağlı kuruluşlarının veya uygulamada görev alan üçüncü tarafların hata veya ihmalden kaynaklanmayan ve gösterilen tüm özen ve dikkate rağmen kaçınılmaz olan ve önceden tahmin edilemeyen, tarafların kontrolünün dışındaki istisnai herhangi bir durum veya olay anlamına gelir. Bir hizmetin sunulmaması, donanım veya malzemelerdeki kusurlar veya bunların zamanında hazır edilmemesi, doğrudan bir mücbir sebepten ve ayrıca işgücü anlaşmazlığı, grev veya mali sıkıntılardan kaynaklanmadığı müddetçe, mücbir sebep olarak öne sürülemez.

- II.13.2** Mücbir sebeple karşı karşıya kalan taraf, derhal diğer tarafa resmi bildirimde bulunmak suretiyle mücbir sebebin mahiyeti, olası süresi ve öngörülebilir etkileri hakkında bilgi verir.

II.13.3 Taraflar, mücbir sebeplerden kaynaklanan hasarı asgari düzeye indirmek için gerekli tedbirleri alırlar. Taraflar Projenin uygulanmasını mümkün olduğunca çabuk tekrar başlatmak için ellerinden gelen çabayı gösterirler.

II.13.4 Mücbir sebeple karşı karşıya kalan taraf, Sözleşmeden doğan yükümlülüklerini mücbir sebep yüzünden yerine getirmemiş ise Sözleşmeyi ihlal etmiş sayılmaz.

MADDE II.14 – PROJE UYGULAMASININ ASKIYA ALINMASI

II.14.1 Uygulamanın yararlanıcılar tarafından uygulamanın askıya alınması

Koordinatör, istisnai durumların uygulamayı imkânsız veya aşırı zor bir hale getirmesi durumunda ve özellikle mücbir sebep halinde, yararlanıcılar adına, Projenin tamamının veya bir kısmının uygulanmasını askıya alabilir. Koordinatör derhal Merkezi durumdan haberdar eder ve gerekli tüm sebepleri, detayları ve öngörülebilir yeniden başlama tarihini bildirir.

Sözleşme veya bir yararlanıcının katılımı Madde II.15.1, II.15.2 veya Madde II.15.3.1'in (c) veya (d) bentleri uyarınca feshedilmediği müddetçe, koordinatör, şartlar Projenin uygulanmasına yeniden başlamaya izin verir vermez, derhal Merkezi durumdan haberdar ederek, Sözleşmenin Madde II.14.3 uyarınca değiştirilmesi için talepte bulunur.

II.14.2 Uygulamanın Merkez tarafından askıya alınması

II.14.2.1 Merkez, Projenin tamamının veya bir kısmının uygulanmasını aşağıdaki hallerde askıya alabilir:

- (a) Merkezin elinde bir yararlanıcının ihale aşamasında veya Sözleşmenin uygulanması aşamasında somut hata, usulsüzlük veya dolandırıcılık suçu işlediğine dair delil olması veya bir yararlanıcının Sözleşmeden doğan yükümlülüklerini yerine getirmemesi halinde;
- (b) Merkezin bir yararlanıcının ihale aşamasında veya Sözleşmenin uygulanması aşamasında somut hata, usulsüzlük veya dolandırıcılık suçu işlediğinden şüphelenmesi ve bu şüphelerini doğrulamaya ihtiyaç duyması halinde.

II.14.2.2 Uygulamayı askıya almadan önce, Merkez, askıya alma niyetiyle ilgili olarak koordinatöre resmi bildirimde bulunur ve askıya almanın sebeplerini, Madde II.14.2.1'in (a) bendinde atıfta bulunulan hallerde, uygulamanın yeniden başlatılması için gerekli şartları bildirir. Koordinatör, bu bildirim almasını izleyen 30 takvim günü içerisinde, tüm yararlanıcılar adına mütalaasını sunmaya davet edilir.

Merkez koordinatör tarafından sunulan mütalaayı incelendikten sonra askıya alma prosedürünü durdurmaya karar vermesi halinde, koordinatöre bu konuda resmi bildirimde bulunur.

Hiçbir mütalaa sunulmamışsa veya koordinatör tarafından sunulan mütalaya rağmen Merkez askıya alma prosedürüne devam etmeye karar verirse, Merkez koordinatöre bu konuda resmi bildirimde bulunmak, askıya almanın sebeplerini belirtmek ve Madde II.14.2.1'in (a) bendinde atıfta bulunulan hallerde uygulamanın yeniden başlatılması için sağlanması gereken kati şartları veya Madde II.14.2.1'in (b) bendinde atıfta bulunulan hallerde, gerekli doğrulamanın tamamlanması gereken tarihi bildirmek suretiyle uygulamayı askıya alabilir.

Koordinatör, diğer yararlanıcıları derhal durumdan haberdar eder. Askıya alma, koordinatörün bildirim almasından beş gün sonra veya bildirimde belirtilen daha sonraki bir tarihte yürürlüğe girer.

Uygulamayı yeniden başlatmak için, yararlanıcılar, kendilerine bildirim yoluyla bildirilen şartları mümkün olduğunca çabuk gerçekleştirmek için çaba gösterirler ve Merkezi kaydedilen tüm ilerlemelerden haberdar ederler.

Sözleşme ya da yararlanıcılardan birinin katılımı Madde II.15.1, II.15.2 veya Madde II.15.3.1'in (c) veya (i) bentleri kapsamında feshedilmediği müddetçe, Merkez, şartlar Projenin uygulanmasına yeniden başlamaya izin verir vermez veya yerinde kontroller dâhil olmak üzere gerekli doğrulama yapılmışsa, koordinatöre bu konuda resmi bildirimde bulunmak suretiyle koordinatörü Sözleşmenin II.14.3. Maddesi kapsamında değiştirilmesi yönünde talepte bulunmaya davet eder.

II.14.3 Askıya almanın etkileri

Projenin uygulanmasına yeniden başlanabilmişse ve Sözleşme feshedilmemişse, Projenin yeniden başlayacağı tarihi belirlemek, Projenin süresini uzatmak ve Projeyi yeni uygulama şartlarına uydurmak için gerekli diğer değişiklikleri yapmak amacıyla Madde II.11 uyarınca Sözleşme değiştirilir.

Askıya alma birinci alt paragraf uyarınca tarafların üzerinde mutabık kaldığı Proje yeniden başlama tarihi itibarıyla kaldırılmış sayılır. Bu tarih, değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce olabilir.

Yararlanıcıların askıya alma döneminde, askıya alınan Projenin veya askıya alınan kısmın uygulanması için yaptığı masrafların hiçbiri geri ödenmez ve hibe kapsamına girmez.

Merkezin uygulamayı askıya alma hakkının yanı sıra, Madde II.15.3 kapsamında Sözleşmeyi veya bir yararlanıcının katılımını feshetme ve hibe miktarını azaltma veya haksız yere ödenen miktarları Madde II.18.4 ve II.19 kapsamında geri alma hakları saklıdır.

Taraflardan hiçbiri, diğer tarafın askıya alması sebebiyle tazminat talebinde bulunma hakkına sahip değildir.

MADDE II.15 – SÖZLEŞMENİN FESHEDİLMESİ

II.15.1 Sözleşmenin koordinatör tarafından feshedilmesi

Makul bir gerekçe olması halinde, koordinatör, tüm yararlanıcılar adına, Merkeze ilgili konuda resmi bildirim göndererek sebeplerini ve yürürlüğe girme tarihini belirtmek suretiyle Sözleşmeyi resmi olarak feshedebilir. Bildirim, feshin yürürlüğe gireceği tarihten önce gönderilir.

Sebeup gösterilmemesi veya Merkezin gösterilen sebepleri fesih için yeterli bulmaması halinde, Merkez koordinatöre resmi bildirimde bulunarak bu kararının gerekçelerini bildirir ve Madde II.15.4'ün dördüncü alt paragrafında açıklanan sonuçlarıyla birlikte Sözleşme usulsüz şekilde feshedilmiş kabul edilir.

II.15.2 Bir veya daha fazla yararlanıcının katılımının koordinatör tarafından feshedilmesi

Makul bir gerekçe olması halinde, bir veya daha fazla yararlanıcının Sözleşmeye katılımı, ilgili yararlanıcının veya ilgili yararlanıcıların isteği üzerine veya diğer tüm yararlanıcılar adına hareket eden koordinatör tarafından feshedilebilir. Koordinatör, bu tür fesihleri Merkeze bildirirken, katılımın feshedilmesinin sebeplerini, katılımı feshedilen yararlanıcının veya yararlanıcıların görüşlerini, fesih işleminin geçerlilik kazanacağı tarihi ve katılımı feshedilen yararlanıcının veya yararlanıcıların görevlerinin dağıtılmasına ilişkin geriye kalan yararlanıcıların teklifini veya, yerine göre, Sözleşmeden doğan tüm hak ve yükümlülükleriyle birlikte söz konusu yararlanıcının veya yararlanıcıların yerini alması düşünülen bir veya daha fazla adayın ismini de yapacağı bildirimde dâhil eder. Bildirim feshin yürürlüğe gireceği tarihten önce gönderilir.

Sebeup gösterilmemesi veya Merkezin gösterilen sebepleri fesih için yeterli bulmaması halinde, Merkez koordinatöre resmi bildirimde bulunarak bu kararının gerekçelerini bildirir ve Madde II.15.4'ün dördüncü alt paragrafında açıklanan sonuçlarıyla birlikte katılım usulsüz şekilde feshedilmiş kabul edilir.

Madde II.11.2'nin hükmü saklı kalmak üzere, gerekli değişikliklerin yapılabilmesi için Sözleşme değiştirilir.

II.15.3 Sözleşmenin ya da bir veya daha fazla yararlanıcının katılımının Merkez tarafından feshedilmesi

II.15.3.1 Merkez aşağıdaki durumlarda, Sözleşmeyi ya da Projeye katılan bir veya daha fazla yararlanıcının katılımını feshetmeye karar verebilir:

- (a) Yararlanıcının hukuki, mali, teknik, kurumsal veya mülkiyet durumundaki bir değişikliğin Sözleşmenin uygulanmasını önemli ölçüde etkileme olasılığı varsa veya hibe verme kararını sorgulamaya yol açıyorsa;
- (b) Bir veya daha fazla yararlanıcının katılımının feshedilmesi sonrasında, Sözleşmede yapılması gereken değişiklikler hibe verme kararını

sorgulamaya yol açacağı veya başvuru sahiplerine eşit muamele edilmemesiyle sonuçlanacağı hallerde;

- (c) Yararlanıcıların Projeyi Ek I'de açıklanan şekilde uygulamamaları veya bir yararlanıcının Sözleşme uyarınca üzerine düşen önemli bir yükümlülüğü yerine getirmemesi halinde;
- (d) Madde II.13'e uygun olarak bildirilen mücbir sebepler olması halinde, veya Madde II.14'e uygun olarak bildirilen istisnai durumlar sebebiyle koordinatör tarafından askıya alınması halinde, uygulamanın yeniden başlatılmasının imkânsız olduğu veya Sözleşmede gerekli değişikliklerin yapılmasının hibe verme kararını sorgulamaya yol açacağı veya başvuru sahiplerine eşit muamele edilmemesiyle sonuçlanacağı hallerde;
- (e) Bir yararlanıcının iflasını ilan etmesi, tasfiye edilmekte olması, işlerinin yönetimine mahkeme tarafından el konulmuş olması, alacaklılarıyla borç yapılandırma anlaşması yapmış olması, ticari faaliyetlerini askıya almış olması, bu konularla ilgili olarak başka benzer süreçlere konu olması, veya ulusal mevzuatlarda öngörülen benzer bir prosedürden kaynaklanan benzer bir durumda olması halinde;
- (f) Bir yararlanıcının veya ilgili herhangi bir kişinin, ikinci alt paragrafta tanımlanan şekilde, herhangi bir yolla ispatlanan görevi kötüye kullanmaktan dolayı suçlu bulunması halinde;
- (g) Bir yararlanıcının yerleşik bulunduğu veya projenin uygulandığı ülkenin yasal hükümleri uyarınca sigorta primlerinin veya vergilerin ödenmesiyle ilgili yükümlülüklerini yerine getirmemesi halinde;
- (h) Merkezin elinde, bir yararlanıcının veya ilgili herhangi bir kişinin, ikinci alt paragrafta tanımlanan şekilde, dolandırıcılık, yolsuzluk suçu işlediğine veya bir suç örgütüne üye olduğuna, kara para aklama veya Avrupa Birliğinin mali çıkarlarına zarar veren başka herhangi bir yasadışı faaliyetle iştiğal ettiğine dair delil bulunması halinde;
- (i) Merkezin elinde, bir yararlanıcının veya ilgili herhangi bir kişinin, ikinci alt paragrafta tanımlanan şekilde, Sözleşmede öngörülen hibeyi almak amacıyla yanlış bilgiler sunmak ve gerekli bilgileri sunmamak da dâhil olmak üzere, ihale aşamasında veya Sözleşmenin uygulanması aşamasında somut hatalar, usulsüzlükler veya dolandırıcılık suçları işlediğine dair deliller varsa; veya

(f), (h) ve (i) bentleri için, "ilgili herhangi bir kişi" ibaresi, yararlanıcıyı temsil etme veya onun adına karar alma yetkisine sahip herhangi bir gerçek kişi anlamına gelir.

II.15.3.2 Sözleşmeyi ya da bir veya daha fazla yararlanıcının katılımını feshetmeden önce, Merkez, feshetme niyeti hakkında koordinatöre resmi bildirimde bulunarak bunun sebeplerini belirtir ve koordinatörü, bildirim alınmasını izleyen 45 takvim günü

içerisinde, tüm yararlanıcılar adına mütalaasını sunmaya ve Madde II.15.3.1'in (c) bendi ile ilgili durumlarda, yararlanıcıların Sözleşmeden doğan yükümlülüklerini yerine getirmesini sağlamak için alınan tedbirler hakkında Merkezi bilgilendirmeye davet eder.

Merkez, koordinatör tarafından sunulan mütalaayı inceledikten sonra fesih işlemlerini durdurmaya karar vermesi halinde, koordinatöre bu konuda resmi bildirimde bulunur.

Hiçbir mütalaa sunulmamışsa veya koordinatör tarafından sunulan mütalaaaya rağmen Merkez fesih işlemlerine devam etmeye karar verirse, Merkez, koordinatöre bu konuda resmi bildirimde bulunmak ve feshin sebeplerini belirtmek suretiyle Sözleşmeyi ya da bir veya daha fazla yararlanıcının katılımını feshedebilir.

Madde II.15.3.1'in (a), (b), (c), (e) ve (g) bentlerinde atıfta bulunulan hallerde, resmi bildirimde feshin geçerlilik kazanacağı tarih belirtilir. Madde II.15.3.1'in (d), (f), (h) ve (i) bentlerinde atıfta bulunulan hallerde, fesih resmi bildirim koordinatör tarafından alındığı tarihi izleyen gün geçerlilik kazanır.

II.15.4 Fesih işleminin etkileri

Sözleşmenin feshedildiği hallerde, Merkez tarafından yapılacak ödemeler, yararlanıcıların yaptığı uygun masraflara ve feshin geçerlilik kazandığı tarih itibariyle Projenin uygulanma düzeyine dayalı olarak Madde II.18 uyarınca belirlenen miktarla sınırlanır. Fesih sonrasında tahakkuk etmeyen, mevcut taahhütlerle ilgili masraflar, dikkate alınmaz. Madde II.15.1 ve II.15.3.2'de öngörüldüğü üzere, koordinatör, Madde I.4.3 uyarınca bakiye ödemesi talebinde bulunmak için Sözleşmenin feshinin geçerlilik kazandığı tarihten itibaren 60 takvim günü süreye sahiptir. Bu süre içerisinde bakiye ödemesi talebi alınmaması halinde, Merkez onaylamış olduğu ara veya nihai raporlarda yer almayan veya gerekçelendirilmeyen masrafları ödemez ve karşılamaz. Madde II.19 uyarınca, Merkez, ara veya nihai raporlarla desteklenmiyorsa, hâlihazırda ödenmiş tüm miktarları geri alır.

Bir yararlanıcının katılımının feshedildiği hallerde, ilgili yararlanıcı koordinatöre Projenin uygulanmasıyla ilgili bir rapor ve, mümkünse, Madde I.4 kapsamında feshin geçerlilik kazandığı tarihte kendisi için Merkeze rapor sunulan son raporlama döneminin sonundan o güne kadar olan dönemi kapsayan bir mali beyan sunar. Belgeler koordinatörün ilgili ödeme talebini hazırlamasına yetecek kadar erken teslim edilir. Yalnızca ilgili yararlanıcı tarafından, kendi katılımının feshinin geçerlilik kazandığı tarihe kadar yapılan masraflar hibe kapsamında ödenir veya karşılanır. Fesih sonrasında tahakkuk etmeyen mevcut taahhütlerle ilgili masraflar, dikkate alınmaz. İlgili yararlanıcının ödeme talebi, koordinatör tarafından Madde I.4'te verilen plana göre sunulan bir sonraki ödeme talebine dâhil edilir.

Merkezin Madde II.15.3.1'in (c) bendi uyarınca koordinatörün ödeme talebinde bulunmaması ve hatırlatma yazısı sonrasında da Madde I.4.5'te belirtilen süre içerisinde bu yükümlülüğü hâlâ yerine getirmemesi gerekçesiyle Sözleşmeyi feshettiği hallerde, aşağıdaki hükümlere tabi olmak üzere, birinci alt paragraf geçerlidir:

- (a) Koordinatörün Madde I.4.3 uyarınca bakiye ödemesi talebi hazırlaması için, Sözleşmenin feshinin geçerlilik kazandığı tarihin üzerine ilave süre verilmez ve
- (b) Merkez yararlanıcılar tarafından (hangisi daha erkense) fesih tarihine veya Madde I.2.2'de belirtilen dönemin sonuna kadar yapılan masraflardan ara veya nihai raporda yer almayan veya gerekçelendirilmeyen masrafları geri ödemez ve karşılamaz.

Birinci, ikinci ve üçüncü alt paragrafa ek olarak, Sözleşmenin veya bir yararlanıcının katılımının koordinatör tarafından Madde II.15.1 ve II.15.2'de verilen anlamda usulsüz bir şekilde feshedildiği, veya Sözleşmenin veya bir yararlanıcının katılımının Merkez tarafından Madde II.15.3.1'in (c), (f), (h) ve (i) bentlerine istinaden feshedildiği hallerde, Merkez hibe miktarını da azaltabilir veya Madde II.18.4 ve II.19 uyarınca haksız yere ödenen miktarları söz konusu kusurların büyüklüğüyle orantılı olarak geri alabilir ve sonrasında koordinatörün ve, uygunsa, ilgili yararlanıcıların mütalaasını sunmalarına izin verebilir.

Taraflardan hiçbiri, diğer tarafın feshetmesi sebebiyle tazminat talebinde bulunma hakkına sahip değildir.

BÖLÜM B – MALİ HÜKÜMLER

MADDE II.16 – UYGUN MASRAFLAR

II.16.1 Birim katkılarla ilgili şartlar

Hibenin birim katkı biçimini aldığı hallerde, birim sayıları aşağıdaki şartlara uymak zorundadır:

- (a) Birimler, fiilen Madde I.2.2'de belirtilen dönem içerisinde kullanılmış veya üretilmiş olmalıdır;
- (b) Birimler Projenin uygulanması için gerekli veya Proje tarafından üretilmiş olmalıdır;
- (c) Birim sayıları tanımlanabilir ve doğrulanabilir, özellikle Madde II.16.2'de belirtilen kayıt ve belgelerle desteklenmiş olmalıdır

II.16.2 Birim katkıların hesaplanması

II.16.2.1 Ana Eylem 1 – Yetişkin Eğitimi

Uygulanmaz.

II.16.2.2 Ana Eylem 1 – Mesleki Eğitim

Uygulanmaz.

II.16.2.3 Ana Eylem 1 – Yükseköğretim

Uygulanmaz.

II.16.2.4 Ana Eylem 1 – Gençlik alanı

Uygulanmaz.

II.16.2.5 Ana Eylem 2 – Stratejik Ortaklıklar

A. Proje yönetimi ve uygulaması

- (a) Hibe miktarının hesaplanması: Hibe miktarı, proje süresi içerisindeki toplam ay sayısı Sözleşmenin Ek III bölümünde belirtilen yararlanıcı için geçerli olan birim katkıyla çarpılarak hesaplanır.
- (b) Başlangıç olayı: Hibe almaya hak kazandıran olay, yararlanıcının faaliyetleri uygulaması ve hibe başvurusunda belirtilen ve Merkez tarafından kabul edilen bu bütçe kaleminden karşılanacak çıktıları üretmesidir.
- (c) Destekleyici belgeler: Faaliyetlerin yapıldığına ve çıktıların üretildiğine dair deliller, bu faaliyetlerin ve çıktıların nihai raporda açıklanması biçiminde sunulacaktır. Buna ek olarak, üretilen çıktılar koordinatör tarafından Yaygınlaştırma Platformuna

yüklenir ve mahiyetlerine bağlı olarak, kontroller ve denetimlerde ibraz edilmek üzere yararlanıcıların tesislerinde saklanır.

B. Ulusötesi proje toplantıları

(a) Hibe miktarının hesaplanması: Hibe miktarı, toplam katılım sayısı Sözleşmenin Ek III bölümünde belirtilen ilgili birim katkıyla çarpılarak hesaplanır.

(b) Başlangıç olayı: hibe almaya hak kazandıran olay, katılımcının ulusötesi proje toplantısına fiilen katılmış ve rapor edilen seyahati yapmış olmasıdır.

(c) Destekleyici belgeler:

- Gönderen kuruluş ve ev sahibi kuruluş arasında gerçekleşen seyahat için: yurtdışındaki faaliyete katıldığına dair, ev sahibi kuruluş tarafından imzalanmış, katılımcının adını, yurtdışındaki faaliyetin amacını ve başlama ve bitiş tarihini gösteren katılım belgesi;
- Gönderen kuruluşun bulunduğu farklı bir yerden ve/veya ev sahibi kuruluşun bulunduğu farklı bir yere seyahat edilmesi halinde, fiili seyahat programı seyahat biletleriyle veya seyahat başlangıç ve varış yerlerini gösteren başka faturalarla desteklenir.

C. Fikri çıktılar

(a) Hibe miktarının hesaplanması: Hibe miktarı, yararlanıcıların personelinin iş günü sayısı, Sözleşmenin Ek III bölümünde belirtilen ilgili yararlanıcının yerleşik bulunduğu ülkede personel kategorisi için gün başına geçerli olan birim katkıyla çarpılarak hesaplanır.

(b) Başlangıç olayı: Hibe almaya hak kazandıran olay, fikri çıktının üretilmiş olması ve Merkezin değerlendirmesine göre kabul edilebilir düzeyde kaliteye sahip olmasıdır.

(c) Destekleyici belgeler:

- Fikri çıktının üretilmesine dair delillerdir. Bunlar Yaygınlaştırma Platformuna yüklenir ve, mahiyetlerine bağlı olarak, kontroller ve denetimlerde ibraz edilmek üzere yararlanıcıların tesislerinde saklanır;
- Fikri çıktının üretilmesi için harcanan personel zamanını ispatlayan, kişinin adını, Ek III'te belirtilen 4 kategori kapsamında personelin kategorisini, kişinin fikri çıktıyı üretmek için çalıştığı tarihleri ve toplam gün sayısını içeren, kişi başına düzenlenen zaman çizelgesi;
- Kişi ve ilgili yararlanıcı arasındaki ilişkinin mahiyetini (ör. istihdam sözleşmesi türü, gönüllü çalışma vb.) yararlanıcının resmi kayıtlarında olduğu haliyle ispatlayan belge.

D. Çoğaltıcı etkinlikler

(a) Hibe miktarının hesaplanması: Hibe miktarı, Sözleşmede belirtildiği üzere yararlanıcı ve diğer proje ortak kuruluşları haricindeki kuruluşlardan gelen katılımcı sayısı,

Sözleşmenin Ek III bölümünde belirtilen yararlanıcı başına geçerli olan birim katkıyla çarpılarak hesaplanır.

(b) Başlangıç olayı: Hibe almaya hak kazandıran olay, çoğaltıcı etkinliklerin gerçekleşmiş olması ve Merkezin değerlendirmesine göre kabul edilebilir düzeyde kaliteye sahip olmasıdır.

(c) Destekleyici belgeler:

- Çoğaltıcı etkinliğin nihai raporda açıklanması;
- Çoğaltıcı etkinliğe katıldığına dair, katılımcılar tarafından imzalanan, çoğaltıcı etkinliğin adını, tarihini ve yerini, ve her katılımcının adını, e-posta adresini, imzasını, katılımcıyı gönderen kuruluşun adını ve adresini gösteren katılımcı listesi suretinde belge;
- Ayrıntılı program ve çoğaltıcı etkinlikte kullanılan veya dağıtılan tüm belgeler.

E. Öğrenme, öğretme ve eğitim faaliyetleri

(a) Hibe miktarının hesaplanması: Hibe miktarı, seyahat, bireysel destek ve dil desteğine yönelik birim katkı biçimini alır. Aşağıdaki şekilde hesaplanır:

- Seyahat: Hibe miktarı, katılımcı sayısı, Sözleşmenin Ek III bölümünde belirtilen, yurtdışı seyahatinde ilgili mesafe aralığı için geçerli olan birim katkıyla çarpılarak hesaplanır.
- Bireysel destek: Hibe miktarı, katılımcı başına gün/ay sayısı Sözleşmenin Ek III bölümünde belirtilen, ilgili katılımcı türü ve ev sahibi ülke için gün/ay başına geçerli olan birim katkıyla çarpılarak hesaplanır. 2 aydan uzun faaliyetler için tamamlanmayan aylar olması halinde, hibe miktarı, tamamlanmayan ay içerisindeki günler aylık birim katkının 1/30'uyla çarpılarak hesaplanır.
- Dil desteği: Hibe miktarı, dil desteği alan toplam katılımcı sayısı Sözleşmenin Ek III bölümünde belirtilen birim katkıyla çarpılarak hesaplanır.

(b) Başlangıç olayı:

- Seyahat: Hibe almaya hak kazandıran olay, katılımcının rapor edilen seyahati fiilen yapmış olmasıdır.
- Bireysel destek: Hibe almaya hak kazandıran olay, katılımcının fiilen yurtdışındaki faaliyete katılmış olmasıdır.
- Dil desteği: hibe almaya hak kazandıran olay, katılımcının yurtdışında 2 aydan uzun bir faaliyete katılmış olması ve kişinin yurtdışındaki eğitim veya çalışma için kullanacağı dilde hazırlık faaliyetine fiilen katılmış olmasıdır.

(c) Destekleyici belgeler:

(i) Seyahat:

- Gönderen kuruluş ve ev sahibi kuruluş arasında gerçekleşen seyahat için: yurtdışındaki faaliyete katıldığına dair, ev sahibi kuruluş tarafından imzalanmış, katılımcının adını, yurtdışındaki faaliyetin amacını ve başlama ve bitiş tarihini gösteren katılım belgesi;
- Gönderen kuruluşun bulunduğundan farklı bir yerden ve/veya ev sahibi kuruluşun bulunduğundan farklı bir yere seyahat edilmesi halinde, gerçek seyahat programı seyahat biletleriyle veya seyahat başlangıcı ve varış yerlerini gösteren başka faturalarla desteklenir.

(ii) Bireysel Destek

- Yurtdışındaki faaliyete katıldığına dair, ev sahibi kuruluş tarafından imzalanmış, katılımcının adını, yurtdışındaki faaliyetin amacını ve başlama ve bitiş tarihlerini içeren katılım belgesi.

(iii) Dil Desteği:

- Kurslara katıldığına dair, kurs düzenleyicisi tarafından imzalanmış, katılımcının adını, öğretilen dili ve sağlanan dil desteğinin formatını ve süresini içeren beyan suretinde belge, veya
- Öğrenme materyallerinin satın alınması karşılığında alınmış, ilgili dili, faturayı hazırlayan kuruluşun adını ve adresini, tutar ve para birimini ve fatura tarihini belirten fatura veya
- Dil desteğinin doğrudan yararlanıcı tarafından sunulduğu hallerde: katılımcı tarafından imza ve tarih atılmış, katılımcının adını, öğretilen dili, alınan dil desteğinin formatını ve süresini belirten bir beyan.

II.16.2.6 Ana Eylem 3 – Gençlik alanında yapılandırılmış diyalog

Uygulanmaz.

II.16.3. Gerçekleşen masrafların geri ödenmesiyle ilgili şartlar

Hibenin gerçekleşen masrafların geri ödenmesi biçimini aldığı hallerde, aşağıdaki şartlar geçerlidir:

- (a) Yararlanıcı tarafından yapılmış olmalıdır;
- (b) Madde I.2.2'de belirtilen dönemde yapılmış olmalıdır;
- (c) Ek II'de belirtilen tahmini bütçe veya Madde I.3.2 uyarınca uygun bütçe aktarımları içerisinde gösterilmiş olmalıdır;
- (d) Ek I'de açıklanan Projeye ilgili olarak yapılmış ve Projenin uygulanması için gerekli olmalıdır;

- (e) Tanımlanabilir ve doğrulanabilir, özellikle yararlanıcının muhasebe kayıtlarına işlenmiş ve yararlanıcının yerleşik olduğu ülkenin ilgili muhasebe standartlarına ve yararlanıcının olağan maliyet muhasebesi uygulamalarına göre belirlenmiş olmalıdır;
- (f) İlgili vergi ve sosyal güvenlik mevzuatının gereklerine uygun olmalıdır;
- (g) Makul bir şekilde yapılmış, gerekçelendirilmiş ve özellikle ekonomi ve verimlilik bakımından sağlam mali yönetim prensibine uygun olmalıdır;
- (h) Madde II.16.1'de belirtilen birim katkı kapsamına girmez.

II.16.4 Gerçekleşen masrafların hesaplanması

II.16.4.1 Ana Eylem 1 – Yetişkin Eğitimi, Yükseköğretim

Uygulanmaz.

II.16.4.2 Ana Eylem 1 – Mesleki Eğitim

Uygulanmaz.

II.16.4.3 Ana Eylem 1 – Gençlik alanı

Uygulanmaz.

II.16.4.4 Ana Eylem 2 –Stratejik Ortaklıklar

A. Özel ihtiyaç desteği

- (a) Hibe miktarının hesaplanması: hibe gerçekleşen uygun masrafların %100'ünün geri ödenmesi şeklindedir.
- (b) Uygun masraflar: engelli kişilerin Projeye katılımına olanak sağlamak için zaruri olan ve Madde II.16.1'de belirtilen bir birim katkı tarafından desteklenen masraflara ilave olan masraflar.
- (c) Destekleyici belgeler: yapılan gerçekleşen masrafları belgeleyen, faturayı hazırlayan kuruluşun adını ve adresini, tutarı ve para birimini ve fatura tarihini gösteren faturalar.

B. İstisnai masraflar

- (a) Hibe miktarının hesaplanması: Hibe, (iki tavan değerden hangisi daha düşükse) a) gerçekleşen uygun masrafların %75'inin veya b) Sözleşmenin gerektirdiği hallerde mali teminatla ilgili masraflar hariç 50.000 Avro'luk tutarın geri ödenmesine eşittir.
- (b) Uygun masraflar:

- Taşeron çalıştırma: Ek I'de belirtildiği üzere yararlanıcı tarafından başvuru ve Ek II'de belirtildiği üzere Merkez tarafından onaylanan mal ve hizmetlerin taşerona yaptırılması ve satın alınması;
- Mali teminat: Sözleşmenin I.4.1 Maddesinde belirtildiği üzere Merkezin teminat istediği hallerde, yararlanıcı tarafından yatırılan ön ödeme teminatıyla ilgili masraflar.
- Yararlanıcının hesap özetlerine göre (yeni ya da ikinci el) ekipman ya da diğer varlıkların amortismanından doğan masraflar, varlığın II.9. Madde'ye uygun olarak satın alınmış ve uluslararası muhasebe standartları ile yararlanıcının olağan muhasebe uygulamalarına göre gider gösterilmiş olması şartıyla, ekipman veya diğer varlıklara ilişkin kiralama ve ticari kiralama masrafları da benzer ekipman veya varlıkların amortisman masraflarını aşmamak ve finansman ücretlerini içermek şartıyla uygundur.

(c) Destekleyici belgeler:

- Taşeron çalıştırma: Yapılan gerçekleşen masrafları belgeleyen, faturayı hazırlayan kuruluşun adını ve adresini, tutarı ve para birimini ve fatura tarihini gösteren faturalar.
- Mali teminat: Mali teminatla ilgili masraflara delil teşkil eden, yararlanıcıya teminatı veren kuruluş tarafından hazırlanan, mali teminatı veren kuruluşun adını ve adresini, teminat masraflarının miktarını ve para birimini gösteren ve teminatı veren kuruluşun yasal temsilcisinin imzasını ve imza tarihini taşıyan belgeler.
- Amortisman masrafları: Ekipmanın satın alındığına, kiralandığına veya ticari kiralamaya konu olduğuna dair, yararlanıcının hesap özetlerinde kaydedilen, bu masrafların Madde I.2.2'de belirtilen döneme ait olduklarını doğrulayan belge, ve gerçekte hangi oranda faaliyet için kullanıldıkları da dikkate alınabilir.

II.16.4.5 Ana Eylem 3 – Gençlik alanında yapılandırılmış diyalog

Uygulanmaz.

II.16.5 Uygun olmayan masraflar

Madde II.16.1 ve II.16.3'te belirtilen şartları karşılamayan diğer tüm masraflara ilave olarak, aşağıdaki masraflar da uygun masraf olarak kabul edilmez:

- (a) Sermaye getirisi;
- (b) Borç ve borç çevirme ücretleri;
- (c) Zarar ve borçlar için ayrılan karşılıklar;
- (d) Faiz borcu;
- (e) Şüpheli borçlar;
- (f) Kambiyo zararları;

- (g) (Merkez tarafından gönderilen ve yararlanıcının bankası tarafından ücretlendirilen havale masrafları dâhil olmak üzere) Banka hesabı açma ve işletmeyle ilgili masraflar;
- (h) Yararlanıcı tarafından, (bir Üye Devlet tarafından verilen ve Avrupa Birliği bütçesinden fonlanan hibeler ile Avrupa Birliği bütçesini uygulamak amacıyla Komisyon haricindeki başka bir kuruluş tarafından verilen hibeler dâhil olmak üzere) Avrupa Birliği bütçesinden fonlanan bir hibe alan başka bir Proje kapsamında beyan edilen masraflar; özellikle, yararlanıcı söz konusu dönemde Birlik bütçesinden halihazırda fon almakta olan bir işletme hibesi almaktaysa, dolaylı masraflar, yararlanıcıya verilen Proje için ödenen hibe kapsamında uygun olarak kabul edilmez;
- (i) Ekipmanın kiralanması halinde, kira döneminin sonunda kiralanmış ekipmanı satın alma seçeneğiyle ilgili masraflar;
- (j) Üçüncü taraflardan gelen aynı katkılar;
- (k) Aşırı veya sorumsuz harcamalar;
- (l) İlgili ulusal vergi mevzuatı kapsamında geri alınabiliyorsa, KDV.

MADDE II.17 –DİĞER ÖDEME DÜZENLEMELERİ

II.17.1 Mali teminat

Ön ödemenin mali teminat alınması şartına bağlı olduğu hallerde, mali teminat aşağıdaki şartları karşılamalıdır:

- (a) Banka veya onaylı bir finans kurumu/kuruluşu ya da, koordinatörün talebi ve Merkezin onayı üzerine, bir üçüncü taraf tarafından sağlanır;
- (b) Teminat veren birinci dereceden sorumludur ve Merkezin önce asıl borçluya başvurma zorunluğu yoktur; ve
- (c) Mali teminat Merkezin bakiye ödemesi sonucunda ön ödeme mahsup edilene kadar veya bakiye ödemesinin Madde II.19 uyarınca yapılması durumunda, yararlanıcıya Madde II.19.2 ikinci alt paragraf uyarınca bildirimde bulunulmasından üç ay sonrasına kadar geçerlidir. Merkez teminatı takip eden ay içerisinde serbest bırakır.

II.17.2 Ödeme için süre sınırlamasının askıya alınması

Merkez, Sözleşmenin hükümlerine uyulmadığı veya uygun destekleyici belgeler ibraz edilmediği veya ara veya nihai raporlarda beyan edilen masrafların uygunluğuyla ilgili şüphe olduğu için ödeme isteğinin yerine getirilemediğini koordinatöre resmi olarak bildirmek suretiyle, Madde I.4.2 ve I.4.4'te belirtilen ödeme süre sınırını istediği zaman askıya alabilir.

Bu tür bir askıya alma durumunda, mümkün olan en kısa zamanda koordinatöre resmi bildirimde bulunularak askıya alınmanın sebepleri bildirilir.

Askıya alma, Merkez tarafından bildirim gönderildiği tarihte geçerlilik kazanır. Geriye kalan ödeme dönemi, istenen bilgilerin veya revize edilen belgelerin alındığı veya yerinde kontroller dâhil olmak üzere gerekli diğer doğrulamaların yapıldığı tarihten itibaren yeniden işlemeye başlar. Askıya almanın iki aydan uzun sürdüğü hallerde, koordinatör Merkezden askıya almanın devam edip etmeyeceği hususunda karar vermesini isteyebilir.

Ödeme süresinin Madde I.4.2'de öngörülen ara raporlardan birinin veya Madde I.4.3'te öngörülen nihai raporun reddedilmesini müteakip askıya alındığı ve sunulan yeni raporun da reddedildiği hallerde, Merkez, Madde II.15.3.1(c) uyarınca ve Madde II.15.4'te açıklanan etkilere sahip olmak üzere Sözleşmeyi feshetme hakkını saklı tutar.

II.17.3 Ödemelerin askıya alınması

Merkez, Sözleşmenin uygulanması sırasında istediği herhangi bir zaman, tüm yararlanıcılara yapılacak ön ödemeleri veya nihai ödemeyi askıya alabilir:

- (a) Merkezin elinde bir yararlanıcının ihale aşamasında veya Sözleşmenin uygulanması aşamasında somut hata, usulsüzlük veya dolandırıcılık suçu işlediğine dair delil olması veya bir yararlanıcının Sözleşmeden doğan yükümlülüklerini yerine getirmemesi halinde;
- (b) Merkezin bir yararlanıcının ihale aşamasında veya Sözleşmenin uygulanması aşamasında somut hata, usulsüzlük veya dolandırıcılık suçu işlediğinden şüphelenmesi ve bu şüphelerini doğrulamaya ihtiyaç duyması halinde.

Ödemeleri askıya almadan önce, Merkez, askıya alma niyetiyle ilgili olarak koordinatöre resmi bildirimde bulunarak askıya almanın sebeplerini, ve birinci alt paragrafın (a) bendinde atıfta bulunulan hallerde, ödemelerin yeniden başlatılması için gerekli şartları bildirir. Koordinatör, bu bildirim almasını izleyen 30 takvim günü içerisinde, tüm yararlanıcılar adına mütalaasını sunmaya davet edilir.

Merkez, koordinatör tarafından sunulan mütalaayı incelendikten sonra ödemeleri askıya alma prosedürünü durdurmaya karar vermesi halinde, koordinatöre bu konuda resmi bildirimde bulunur.

Hiçbir mütalaa sunulmamışsa veya koordinatör tarafından sunulan mütalaaya rağmen Merkez ödemeleri askıya alma prosedürüne devam etmeye karar verirse, Merkez, koordinatöre bu konuda resmi bildirimde bulunmak, askıya almanın sebeplerini belirtmek ve birinci alt paragrafın (a) bendinde atıfta bulunulan hallerde uygulamanın yeniden başlatılması için sağlanması gereken kati şartları veya birinci alt paragrafın (b) bendinde atıfta bulunulan hallerde gerekli doğrulamanın tamamlanması gereken tarihi bildirmek suretiyle ödemeleri askıya alabilir.

Koordinatör, diğer yararlanıcıları derhal durumdan haberdar eder. Ödemelerin askıya alınması, Merkez tarafından bildirim gönderildiği tarihte geçerlilik kazanır.

Ödemeleri yeniden başlatmak için, yararlanıcılar, kendilerine bildirilen şartları mümkün olduğunca çabuk gerçekleştirmek için çaba gösterirler ve Merkezi bu anlamda kaydedilen tüm ilerlemelerden haberdar ederler.

Merkez, ödemeleri yeniden başlatmak için gerekli şartların yerine getirildiğine veya yerinde kontroller dâhil olmak üzere gerekli doğrulamaların yapıldığına kanaat getirdiğinde, koordinatöre resmi bildirimde bulunarak bundan haberdar eder.

Ödemelerin askıya alındığı dönem boyunca, ve Projenin uygulanmasını Madde II.14.1 uyarınca askıya alma veya Sözleşmeyi veya bir yararlanıcının katılımını Madde II.15.1 ve Madde II.15.2 uyarınca feshetme hakları saklı kalmak üzere, koordinatör Madde I.4.2 ve I.4.3'te atıfta bulunulan hiçbir ödeme talebinde bulunamaz.

Karşılık gelen ödeme talepleri, ödemeler yeniden başladıktan sonra mümkün olan en kısa zamanda sunulabilir veya Madde I.4.1'te belirtilen plan uyarınca ödemelerin yeniden başlaması sonrasında sırası gelen ilk ödeme talebine dâhil edilebilir

II.17.4 Tahakkuk eden miktarlara ilişkin bildirimler

Merkez, tahakkuk eden miktarlarla ilgili resmi bildirimde bulunarak bunun diğer bir ön ödeme mi yoksa bakiye ödemesi mi olduğunu bildirir. Bakiye ödemesi yapılırken, Madde II.18 uyarınca belirlenen nihai hibe miktarını da belirtir.

II.17.5 Geç ödemelere uygulanacak faiz oranı

Madde I.4.2, I.4.3 ve I.4.4 ve II.17.1'de belirtilen ödeme süre sınırları sona erdiğinde, ve Madde II.17.2 ve II.17.3 hükümleri saklı kalmak üzere, yararlanıcı, geç ödemeler için faiz alma hakkına sahiptir. Tahakkuk eden faiz, Madde II.18.3'teki anlamda nihai hibe miktarı belirlenirken dikkate alınmaz.

Tahakkuk eden faiz, Sözleşmeye uygulanan ulusal mevzuatta veya Merkezin kurallarında yer alan hükümlere göre belirlenir.

Bu tür hükümlerin bulunmadığı hallerde, tahakkuk eden faiz aşağıdaki kurallara göre belirlenir:

- (a) Geç ödeme faiz oranı, Avrupa Merkez Bankasının birincil yeniden finansman işlemleri için Avro cinsinden uyguladığı oran (bundan böyle "referans oranı" olarak anılacak) artı üç buçuk puandır. Referans oranı, Avrupa Birliği Resmi Gazetesi'nin C serisinde yayımlandığı üzere, ödeme süresinin sona erdiği ayın ilk gününde geçerli olan orandır.
- (b) Ödeme süresinin Madde II.17.2 uyarınca askıya alınması veya Merkez tarafından Madde II.17.3 uyarınca ödeme yapılması, geç ödeme olarak kabul edilemez.
- (c) Geç ödeme faizi, ödemenin vadesini izleyen günle başlayıp gerçekleşen ödemenin Madde II.17.7'te belirlenen şekilde yapıldığı tarihe kadar (ödemenin yapıldığı gün dâhil) devam eden dönemi kapsar
- (d) İstisna olarak, hesaplanan faiz 200 Avro veya daha az ise, yalnızca, geç ödeme alınmasını izleyen iki ay içerisinde yararlanıcı tarafından talep edilmesi halinde yararlanıcıya ödenir.

II.17.6 Ödeme taleplerinin ve ödemelerin para birimi

Merkez tarafından yapılacak tüm ödemeler Avro cinsinden olacaktır.

(Madde I.4.7 uyarınca uygulanmaz) Genel hesaplarını Avro cinsinden tutması halinde, yararlanıcı, başka para birimi cinsinden masraflarını kendi olağan muhasebe uygulamalarına göre Avro'ya çevirir.

(Madde I.4.7 uyarınca uygulanmaz) Genel hesaplarını Avro haricindeki bir para birimi cinsinden tutması halinde, yararlanıcı, başka para birimi cinsinden masraflarını, ilgili raporlama döneminde belirlenen, Avrupa Birliği Resmi Gazetesinin C serisinde yayınlanan günlük döviz kuru ortalaması üzerinden Avro'ya çevirir. Söz konusu para birimi için Avrupa Birliği Resmi Gazetesinde günlük Avro döviz kuru yayınlanmamışsa, ilgili raporlama döneminde belirlenen, Komisyon tarafından belirlenerek web sitesinde (http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/infoeuro/infoeuro_en.cfm) yayınlanan aylık muhasebe kurlarının ortalaması üzerinden çevrim yapılır.

II.17.7 Ödeme tarihi

Merkez tarafından yapılan ödemeler, ulusal mevzuat aksini öngörmediği müddetçe, Merkezin hesabına borç kaydedildiği tarihte yapılmış sayılır.

II.17.8 Ödeme havaleleriyle ilgili masraflar

Ödeme havaleleriyle ilgili masraflar aşağıdaki şekilde karşılanır:

- (a) Merkezin işlem yaptığı banka tarafından alınan havale masrafı, Merkez tarafından karşılanır;
- (b) Yararlanıcının işlem yaptığı banka tarafından alınan havale masrafı, yararlanıcı tarafından karşılanır;
- (c) Taraflardan birinin sebep olduğu mükerrer havalelere ilişkin tüm masraflar, havalenin tekrarlanmasına yol açan tarafça karşılanır.

II.17.9 Koordinatöre yapılacak ödemeler

Koordinatöre yapılacak ödemeler, Merkezin ödeme yükümlülüğünü yerine getirdiği anlamına gelir.

MADDE II.18 – NİHAİ HİBE MİKTARININ BELİRLENMESİ

II.18.1 Nihai miktarın hesaplanması

Madde II.18.2, II.18.3 ve II.18.4'ün hükümleri saklı kalmak üzere, hibenin nihai miktarı aşağıdaki şekilde belirlenir:

- (a) Hibenin uygun masrafların geri ödenmesi biçimini aldığı hallerde, ilgili masraf ve yararlanıcı kategorileri için ilgili Maddede belirtilen geri ödeme oranının Projenin Merkez tarafından onaylanan uygun masraflara uygulanmasıyla elde edilen miktar;
- (b) Hibenin birim katkı biçimini aldığı hallerde, ilgili Maddede belirtilen birim katkı Merkezin ilgili yararlanıcılar için onayladığı birimlerin gerçekleşen sayısı ile çarpılarak elde edilen miktar;

Ek II'nin farklı hibe biçimlerinin kombinasyonunu öngördüğü hallerde, bu miktarlar ilave edilir.

II.18.2 Azami miktar

Merkez tarafından yararlanıcılara ödenen toplam miktar, hiçbir şart altında, Madde I.3.1'de belirtilen azami miktarı aşamaz.

Madde II.18.1 kapsamında belirlenen miktarın bu azami miktarı aştığı hallerde, hibenin nihai miktarı Madde I.3.1'de belirtilen azami miktarla sınırlandırılır.

II.18.3 Kâr etmeme kuralı ve hasılatların dikkate alınması

II.18.3.1 Hibe, yararlanıcılar için kâr üretmez. "Kâr", hasılatın Projenin uygun masraflarından fazla olması anlamına gelir.

II.18.3.2 Dikkate alınacak hasılatlar, bakiye ödemesi talebinin koordinatör tarafından hazırlandığı tarihte belirlenen, üretilen veya teyit edilen birleştirilmiş hasılatlar olup, aşağıdaki kategorilerden birine girerler:

- (a) Proje tarafından üretilen gelirler; veya
- (b) Bağışçılar tarafından, Projenin Madde I.3 uyarınca Merkez tarafından geri ödenen uygun masraflarının finanse edilmesi için özel olarak tahsis edilen mali katkılar.

II.18.3.3 Aşağıdakiler, hibenin yararlanıcılar için kâr üretilip üretilmediğinin doğrulanmasında dikkate alınacak hasılatlardan sayılmazlar:

- (a) Madde II.18.3.2'nin (b) paragrafında atıfta bulunulan, yararlanıcılar tarafından Sözleşme kapsamındaki uygun masraflar haricindeki masrafları karşılamak için kullanılacak mali katkılar;
- (b) Madde II.18.3.2'nin (b) paragrafında atıfta bulunulan, kullanılmayan kısmı Madde I.2.2'de belirtilen dönemin sonunda bağışçılara ödenmeyen mali katkılar.

II.18.3.4 Dikkate alınacak uygun masraflar, Madde II.16 kapsamında geri ödenen masraf kalemleri için Merkez tarafından onaylanan birleştirilmiş uygun masraflardır.

II.18.3.5 Madde II.18.1 ve II.18.2 uyarınca belirlenen nihai hibe miktarının yararlanıcıların kâr elde etmesiyle sonuçlanması halinde, kâr, Madde II.16.3'te atıfta bulunulan masraf kalemleri için Projenin Merkez tarafından onaylanan gerçekleşen uygun masraflarının nihai geri ödenme oranıyla orantılı olarak düşülür. Bu nihai oran, Madde I.3.1'de atıfta bulunulan biçimde, Madde II.18.1 ve II.18.2 uyarınca belirlendiği üzere nihai hibe miktarına dayalı olarak hesaplanır.

II.18.4 Yetersiz, kısmi ya da geç uygulama durumunda hibe kesintisi

Proje uygulanmamışsa veya yetersiz, kısmi veya geç uygulanmışsa, Merkez, Ek III'te açıklanan şartlar uyarınca Projenin fiili uygulanma durumuna göre, başlangıçta öngörülen hibe miktarında azaltmaya gidebilir.

II.18.5 Nihai hibe miktarının bildirilmesi

Merkez, nihai raporu koordinatörden almasını izleyen 60 takvim günü içerisinde resmi bir bildirim göndermek suretiyle, koordinatörü nihai hibe miktarından haberdar eder. Koordinatör, varsa, nihai hibe miktarıyla ilgili mütalaasını bildirim yazısını almasını izleyen 30 takvim günü içerisinde sunar.

Koordinatör mütalaasını Merkeze izin verilen süre içerisinde sunarsa, Merkez bu mütalaayı inceler ve mütalaayı koordinatörden almasını izleyen 30 takvim günü içerisinde resmi bir bildirim göndermek suretiyle koordinatörü revize edilmiş nihai hibe miktarından haberdar eder.

Bu Maddede yer alan hükümler, koordinatörün veya Merkezin Madde I.8.2'de yer alan hükümler uyarınca diğer taraf aleyhinde dava açma hakkını ortadan kaldırmaz.

MADDE II.19 – İADE

II.19.1 Bakiye ödemesi sırasında iade

Nihai ödemenin iade biçimini aldığı hallerde, koordinatör, tahakkuk eden miktarın nihai alıcısı olmasa bile, söz konusu miktarı Merkeze geri öder.

II.19.2 Bakiye ödemesi sonrasında iade

Madde II.20.5 ve II.20.6 kapsamında bir miktarın iade alınacağı hallerde, denetim veya OLAF bulgularına konu olan koordinatör veya yararlanıcı, söz konusu miktarı Merkeze geri öder. Denetim bulgularının belirli bir yararlanıcıyla ilgili olmadığı hallerde, koordinatör, tahakkuk eden miktarın nihai alıcısı olmasa bile, söz konusu miktarı Merkeze geri öder.

II.19.3 İade prosedürü

İade öncesinde, Merkez, ilgili koordinatöre veya yararlanıcıya haksız yere ödenen miktarı geri alma niyetiyle ilgili resmi bildirimde bulunarak, ödenmesi gereken miktarı ve iadenin

sebeplerini bildirir ve yararlanıcıyı bildirim almasını izleyen 30 takvim günü içerisinde mütalaasını sunmaya davet eder.

İlgili koordinatör veya yararlanıcı mütalaasını süresi içerisinde sunarsa, Merkez, ilgili tarafa revize edilmiş nihai hibe miktarını, geri ödenecek miktarı ve iade talimatlarını içeren bir bildirim yazısı gönderir.

İlgili koordinatörün veya yararlanıcının geri ödenmesi gereken miktarı bildirim yazısında belirtilen tarihe kadar ödememesi veya verilen tarihe kadar mütalaasını sunmaması halinde, Merkez, mümkünse, geri ödenmesi gereken miktarı, söz konusu miktarın işleme konulmuş veya gelecekteki bir ödemeden kesileceği yönünde bilgi verdikten sonra, Merkez tarafından ilgili koordinatöre veya yararlanıcıya ödenecek miktarlardan kesmek suretiyle geri alır.

İlgili koordinatör veya yararlanıcıdan yukarıdaki hükümleri takiben geri ödeme alınmamışsa, Merkez, söz konusu miktarı aşağıdaki yollarla geri alır:

- (a) Madde I.4.1 uyarınca öngörüldüğü hallerde mali teminatı çekmek suretiyle;
- (b) Madde I.8 uyarınca belirlenen ulusal mevzuat uyarınca yasal işlem başlatmak suretiyle.

II.19.4 Geç ödemelere uygulanacak faiz

Bildirim yazısında belirtilen tarihe kadar ödeme yapılmamışsa, ödenecek miktara Madde II.17.5'te belirtilen oranda faiz uygulanır. Geç ödemeye uygulanacak faiz, ödeme vadesini izleyen günden Merkezin ödenmemiş miktarı eksiksiz olarak aldığı tarihe kadar olan (bu tarih dâhil) dönemi kapsar.

Tüm kısmi ödemeler, önce geç ödemeye ilgili ücretlere ve faize, sonra anaparaya tahsis edilir.

II.19.5 Banka ücretleri

Merkeze borçlu olunan tutarın geri alınmasıyla ilgili olarak ödenen banka ücretleri, Avrupa Parlamentosunun ve Konseyin 97/7/EC, 2002/65/EC, 2005/60/EC ve 2006/48/EC sayılı direktifleri tadil eden ve 97/5/EC sayılı direktifi ilga eden, iç pazardaki ödeme hizmetleriyle ilgili 13 Kasım 2007 tarihli 2007/64/EC sayılı direktifinin geçerli olduğu haller haricinde, ilgili yararlanıcı tarafından karşılanır.

MADDE II.20 – KONTROLLER VE DENETİMLER

II.20.1 Teknik ve mali kontroller veya denetimler

Merkez ve Komisyon, hibenin kullanımıyla ilgili olarak teknik ve mali kontroller ve denetimler yapabilir

Kontroller ve denetimler çerçevesinde sunulan bilgi ve belgelere gizlilik esasına göre muamele edilir.

Merkez ve Komisyon tarafından yapılan kontroller ve denetimler, doğrudan kendi personeli veya bu iş için yetkilendirilmiş dışarıdan herhangi bir kuruluş tarafından gerçekleştirilebilir. Kontroller ve denetimler, Merkez, Komisyon veya onların yetkilendirdiği herhangi bir kişi veya kurumun/kuruluşun tesislerinde ayrıntılı kontrol şeklinde yapılabileceği gibi yararlanıcının tesislerinde veya Projenin gerçekleştirildiği yerlerde yerinde kontrol biçiminde de yapılabilir.

Yararlanıcılar, Merkeze, Komisyona veya onların yetkilendirdiği kişi veya kurumlara, Projenin uygulanması, sonuçları ve hibenin mevcut Sözleşmenin şartlarına uygun olarak kullanılmasına ilgili tüm belgelere erişmek için tam yetki verir. Yararlanıcılar, Projenin gerçekleştirildiği yerlere ve tesislere erişmeleri için de yetki verir. Bu erişim hakkı, ulusal mevzuatta daha uzun bir süre öngörülmediği müddetçe, hibe bakiyesinin ödendiği veya yararlanıcılar tarafından geri ödendiği tarihten beş yıl sonrasına kadar verilir.

Kontroller ve denetimler Sözleşmenin uygulanması sırasında, nihai ödemenin yapıldığı tarihten itibaren beş yıl süreyle başlatılabilir. Madde I.3.1'de belirtilen azami miktar 60.000 Avro'dan fazla değilse, bu süre üç yıl ile sınırlanır.

Kontrol ve denetim prosedürü, Merkezin bildirim yazısının alındığı tarihte başlamış kabul edilir.

II.20.2 Belgeleri saklama görevi

Yararlanıcılar, muhasebe ve vergi kayıtları başta olmak ve, ilgili ulusal mevzuat ve bu mevzuatın içerdiği hükümler izin veriyorsa, dijital ortama aktarılmış asıl nüshalar da dâhil olmak üzere, uygun tüm ortamlarda saklanan tüm belgelerin asıllarını, ulusal mevzuatta daha uzun bir süre öngörülmediği müddetçe, nihai ödemenin yapıldığı tarihten itibaren beş yıl süreyle saklarlar.

Ulusal mevzuatta daha uzun bir süre öngörülmediği müddetçe, Madde I.3.1'de belirtilen azami miktar 60.000 Avro'dan fazla değilse, bu süre üç yıl ile sınırlanır.

Hibeyle ilgili olarak devam eden denetimler, itirazlar, davalar veya iddialar olması halinde birinci ve ikinci alt paragraflarda belirtilen dönemler uzayabilir. Bu tür durumlarda yararlanıcılar, belgeleri söz konusu denetimler, itirazlar, davalar veya iddialar sonuçlanıncaya kadar saklarlar.

II.20.3 Bilgi sağlama yükümlülüğü

Bir kontrol veya denetimin nihai ödemenin önce başlatılmış olması durumunda, koordinatör, elektronik formattaki bilgiler dâhil olmak üzere, Merkezin veya onun yetkilendirdiği dışarıdan başka bir kuruluşun istediği tüm bilgileri sağlar. Yerine göre, Merkez bu tür bilgilerin bir yararlanıcı tarafından doğrudan sağlanmasını isteyebilir.

Bir kontrol veya denetimin nihai ödeme yapılmasından sonra başlatılmış olması durumunda, bu tür bilgiler ilgili yararlanıcı tarafından sağlanır.

Merkez, Madde II.20.1'de atıfta bulunulan kontroller ve denetimler kapsamında bu bilgileri isteyebilir.

İlgili yararlanıcının birinci ve ikinci alt paragraflarda açıklanan yükümlülüklerine uygun hareket etmemesi halinde, Merkez:

- (a) Yararlanıcının sağladığı bilgilerle yeterince desteklenmeyen tüm masrafları uygun olmayan masraflar şeklinde değerlendirebilir;
- (b) Yararlanıcının sağladığı bilgilerle yeterince desteklenmeyen tüm birim katkıları usulsüz olarak değerlendirebilir;

II.20.4 Karşıt denetim prosedürü

Herhangi bir kontrol veya denetim sırasında edinilen bulgulara dayalı olarak, Merkez, ilgili yararlanıcıya kontrolün bitmesini izleyen 30 takvim günü içerisinde bir geçici rapor gönderir. Bu durumda yararlanıcı, mütalaasını sunmak için raporu alması itibarıyla 30 takvim günü süreye sahiptir. Merkez, ilgili yararlanıcının mütalaasını sunması için verilen sürenin sona erdiği tarihi izleyen 30 takvim günü içerisinde, nihai raporunu yararlanıcıya gönderir.

II.20.5 Kontrol ve denetimlerde elde edilen bulguların etkileri

Kontrollerin ve denetimlerin nihai bulgularına dayalı olarak, Merkez, yaptığı ödemelerin tamamını veya bir kısmını Madde II.19 uyarınca nihai ödeme esnasında veya sonrasında iade alma da dâhil olmak üzere, gerekli gördüğü tedbirleri alabilir.

Kontrollerin ve denetimlerin nihai bulgularının bakiye ödemesi sonrasında ortaya çıkması halinde, geri alınacak miktar, Madde II.18 uyarınca belirlenen revize edilmiş nihai hibe miktarı ile Sözleşme kapsamında Projenin uygulanması için yararlanıcılara ödenen toplam miktar arasındaki farka eşittir

II.20.6 OLAF tarafından yapılacak kontroller ve denetimler

Avrupa Dolandırıcılıkla Mücadele Bürosu (OLAF), (i) Avrupa Parlamentosunun ve Konseyin Avrupa Parlamentosunun ve Konseyin (EC) 1073/1999 sayılı tüzüğünü ve (Euratom) 1074/1999 sayılı Konsey tüzüğünü ilga eden, Avrupa Dolandırıcılıkla Mücadele Bürosu (OLAF)'nun yürüttüğü soruşturmalarla ilgili 883/2013 sayılı (EU, Euratom) tüzüğünde ve (ii) Avrupa Topluluklarının mali çıkarlarını yolsuzluğa ve diğer usulsüzlüklere karşı korumak amacıyla, hibe kararıyla ilgili olarak Avrupa Birliğinin mali çıkarlarını etkileyen herhangi bir dolandırıcılık, yolsuzluk veya başka herhangi bir yasadışı faaliyet olup olmadığını belirlemek için Komisyon tarafından gerçekleştirilen yerinde kontrollerle ilgili 11 Kasım 1996 Tarihli, (Euratom, EC) 2185/96 sayılı Konsey tüzüğünde yer alan hükümler ve prosedürler uyarınca yerinde kontrol ve denetimler de dâhil olmak üzere soruşturmalar yapabilir.

II.20.7 Avrupa Birliği Sayıştay tarafından yapılacak kontroller ve denetimler

Avrupa Birliği Sayıştay, kontroller ve denetimler bağlamında, erişim hakkı başta olmak üzere Merkez ve Komisyon ile aynı haklara sahiptir.

MADDE II.21 – İZLEME VE DEĞERLENDİRME

II.21.1 Projenin izlenmesi ve değerlendirilmesi

Yararlanıcılar, Merkez ve Avrupa Komisyonu ile bunların ayrıca yetkilendirdiği kişi veya kuruluşlar tarafından düzenlenen izleme ve değerlendirme faaliyetlerine katılmayı ve katkı sağlamayı kabul ederler.

Bu bağlamda, yararlanıcılar, Merkeze, Komisyona veya bunların yetkilendirdiği kişi veya kurumlara, Projenin uygulanması, sonuçları ve hibenin mevcut Sözleşmenin şartlarına uygun olarak kullanılmasına ilgili tüm belgelere erişmek için tam yetki verir. Bu erişim hakkı, nihai ödemenin yapıldığı veya yararlanıcılar iade ödemesinin yapıldığı tarihten beş yıl sonrasına kadar verilir.

II.21.2 Birim katkıların belirli dönemlerde değerlendirilmesi

Yararlanıcılar, Merkez ve Komisyonun birim katkı düzeylerini belirli dönemlerde değerlendirmek amacıyla yararlanıcıların resmi kayıtlarını kontrol edebileceğini kabul ederler.

Bu türden kontroller, bu Sözleşme kapsamındaki nihai hibe miktarında bir ayarlama yapılmasıyla sonuçlanmaz, ancak Merkez ve Komisyon tarafından birim katkı düzeylerinin gelecekte güncellenmesi amacıyla kullanılabilir.